

Jongen van verschillende soorten, maar met verwante levenswijze rotten licht te zamen, zoo vind ik al heel gauw troepjes van jonge fitisjes en grauwe vliegen-vangers en ook zeer dikwijls witte kwikstaartjes met graspiepers, boomleeuwerikken met boompiepers. Als we die troepen eens geregeld en op veel plaatsen konden observeren, dan kregen we op 't groote vraagstuk van de vogeltrek ook al licht een beteren kijk.

Dat de jonge vogels, na in den winter naar een ander klimaat verhuisd te zijn, in 't voorjaar weer hun geboorteland opzoeken, weten wij, dank zij de ringproeven, voor verschillende soorten nu met groote zekerheid. Ik heb daar de laatste jaargangen van „British Birds“ eens op nageslagen en bevonden dat jongen van kokmeeuw, weidepieper, boerenzwaluw, kievit, zanglijster, fitis in 't volgende jaar weer op of nabij dezelfde plaats waar men ze geringd had, waren teruggekeerd. Het fitisje werd aangetroffen, twee mijlen van zijn geboorteplaats verwijderd, broedende op zes eieren. Op dezelfde wijze is gebleken, dat in Engeland de heggemus, spreeuw, roodborst, merel en schildvink echte standvogels zijn, want men vond hun jongen in 't hartje van den winter in de onmiddellijke nabijheid van de broedplaatsen.

Ik behoef niet te zeggen, dat deze zaken van groot belang zijn voor hen, die willen helpen, om de vogelbevolking van een streek te doen toenemen. Het blijkt nu, dat alle pogingen die we daarvoor in 't werk stellen een direct nuttige uitwerking hebben voor de streek zelve, waar men zich inspant. 't Is natuurlijk, ook wel prettig om voor anderen te werken, maar zelf de vruchten te plukken blijft toch voor de meesten onzer het eenvoudigst en aangenaamst en hoe meer jonge vogels er in een gebied tot ontwikkeling komen, des te meer kans hebben wij, om hun maniertjes te leeren kennen.

JAC. P. TH.

EEN TJIF-TJAF-HUISHOUDEN.

ANDAAG, 8 Juni, is 't de eerste uitgaans-dag van onze tjif-tjafjes. Van morgen zijn ze uitgevlogen. Hun nest zit in onzen tuin zorgvuldig verscholen in de klimop, die het muurtje begroeit, ongeveer 2½ M. boven den grond. Het bevatte vier jongen, maar één is gedeserteerd; ik vrees het ergste, want er zijn katten op de kust.

Juist hadden we vanmorgen een stok in de buurt van het nest willen aanbrengen als zitplaats, maar zelf kozen ze een veel aardiger gelegenheid uit, want plotseling zag ik er twee naast mekaar zitten op het hengsel van een bloemenmandje. Even daarna kwam het derde jong anderhalven meter van me af op de veranda zitten, waar het door het moedertje werd gevoerd: zoo weinig schuw zijn ze. Maar het vond zich zeker eenzaam, want het vloog al gauw met zijn

onbeholpen vleugel-stompjes naar het muurtje toe en ontwaarde op deze tocht zijn twee nestgenooten op de mand.

Nu zitten ze alle drie dicht tegen elkaar aan, de kleinste, een beetje achterlijk, in 't midden. Op den rug zijn ze groenachtig bruin, van onder mooi lichtgeel, hun zwarte kraal-oogjes kijken nog wat slaperig tusschen de licht-gele oogleden de wereld in. Maar ziet: een vliegje zoemt om hen heen. Heel nieuwsgierig richten ze hun kopjes op met een kennelijke lust om het te vangen; de bekjes blijven echter nog dicht, en als het vliegje weer weg is en het moedertje nog niet komt, gaan de kopjes in de veeren en een dutje wordt gedaan.

Is het moedertje een minuut of zes weggebleven, dan komt er onrust. Eerst kijkt de grootste eens rond en dan de rest. Nummer één kan al geluid geven en laat nu een heel bescheiden pie-iep hooren. Ook worden de vleugeltjes eens uitgespreid en wordt met den snavel een kleine huiszoeking gedaan in de oksels.

Daar komt moeder eindelijk aan. Wat heeft ze het druk in deze dagen! Al dien tijd dat de jongen uit waren heeft ze moeten voeren, heeft ze heel alleen voor haar hongerig kroost moeten zorgen. Vadertje tjift-tjaf zat in rustige zelfvoldaanheid in een iepenboom te zingen, en liet de opvoeding geheel over aan zijn uitstekende eega. Er schijnt onder de vogels geen wet te zijn om dergelijke heeren „auf Alimenten zu verklagen“. Het wijfje ziet er dan ook uit als een arme moeder uit het volk met veel kinderen, veel tobben en weinig eten. Ze is geheel verslonsd; de veertjes staan ruig op het lijf; in 't Groningsch noemen we dat „verropt“.

Voorals toe de jongen nog in 't nest waren, nam ze heele vrachten insecten mee, en grappig was het, als ze vliegjes had bemachtigd; dan staken de vleugeltjes aan weerszijden van den bek uit, zoodat het leek of ze een snor had. Nu brengt ze meestal de slachtoffers één voor één aan haar kroost en laat daarbij een eenigszins melancoliek uwied, uwied, hooren. Zoodra de jongen dit vernemen gaan de kopjes omhoog en als moeder op het hengsel zit, gaan de drie gele bekjes wagen-wijd open.

Ik heb eens nagegaan, hoe dikwijls gevoerd werd en kwam tot de som, dat in één uur tijds het moedertje 43 keer voedsel aandroeg, en wel voor No. 1 (de grootste) 10 keer, voor No. 2 (de achterlijke) 14 keer, voor No. 3 19 keer. Het soort van voedsel was voor ieder hetzelfde, voor zoover ik kon nagaan; soms werd een groen wurmpje gegeven. De achterlijke werd dus niet „gekrachtvoederd“. Het wijfje voerde telkens één tot drie minuten achtereenvolgend met tusschenpoozen van $\frac{1}{4}$ —1 minuut en bleef daarna een tijdje weg, soms maar $1\frac{1}{2}$ minuut, maar meestal $6\frac{1}{2}$ —9 minuten.

Het is te begrijpen, dat we hiervan veel nut hebben. Het wijfje, daarin soms door het mannetje geholpen, heeft een grooten schoonmaak onder onze rozen gehouden, zoodat die, voor 't eerst sinds vele jaren, vrij zijn van de luis; en in de veranda van onzen buurman komt het wijfje elken dag de kleine vliegjes weghalen, waar buurman zeer dankbaar voor is.

Ten slotte nog dit: No. 1 prijkt reeds den heelen morgen met twee iepenzaadjes, die met een draad spinrag aan zijn rechterpoot zitten. Op alle mogelijke manieren heeft hij getracht zich daarvan te ontdoen; hij probeerde er mee langs den grond te loopen, hij trachtte met het rechter vleugel-stompje de ballast er af te vegen en eindelijk heeft hij met zijn snavel er bij willen komen, maar niets is gelukt. Hij lijkt nu op een veroordeelde, die met een kogel aan het been moet loopen!

S.

EEN OTTERJACHT.

Voor ik met mijn verhaal begin, wil ik u kennis laten maken met een der hoofdpersonen er uit. 'k Vind het niet noodig, zijn portret er bij te teekenen, omdat ge in iederen boerenhond een welgelijkend familielid kunt zien. 't Was een klein, zwartbont hondje met nog al lang haar, schrandere oogen, maar verder met niets bijzonders. In zijn soort was het echter een genie, zooals er meer genieën zullen rondloopen, zonder dat ze in de gelegenheid zijn hun genialiteit dienstbaar te maken, zooals Hekkie het deed. Hekkie was de eenige overblijvende uit een nest van zes jongen en hij had dit feit alleen te danken aan de omstandigheid, dat hij een paar leuke vlekjes boven zijn oogen had. Zijn moeder had eens kennis gemaakt met een bijzonder fraaien patrijshond van een heerenjager uit Den Haag en, hoewel we nu verder de bekende wijde mantel der liefde willen gebruiken en al de andere kennismakingen zullen laten rusten, geloof ik toch met zekerheid te kunnen zeggen, dat Hekkie's naaste familie aan den Langen Vijverberg woonde en dat door allerlei in stilte werkende erfelijkheids wetten hij, bij zijn gezond verstand van boerenhond, nog bovendien verstand had gekregen van heel veel dingen tusschen hemel en aarde, waar een gewone hond geen notie van heeft. Ik zeg van hemel en aarde, en bedoel daar ook het onzienlijke mee, maar anders dan in gewonen zin.

Als in den herfst hoog door de donkere nachtlucht de zwermen van smienten, smalgatjes, scherfjes, dubbele visschers enz. vlogen, dan spitste hij de ooren, keek omhoog en liep onrustig heen en weer. Je hoorde niets dan de wind, maar daar bovenuit herkende hij den zwiependen vleugelslag van waterwild. Geen ruier ont kwam hem als hij de zudde afliep. 'k Hoop daar nog wel eens meer van te kunnen vertellen en ga nu verder in de richting van mijn verhaal. Hekkie was nog geen jaar oud, toen hij op een morgen doornat thuis kwam met een bebloeden snuit. Hij had een geweldigen knauw in zijn kop net onder de oogen, zoodat het bloed er uitliep. Hij is met een otter slaags geweest, zei Jaap, en met geen kleine ook. Hekkie zat een half uur later al weer verwoed in den zachten veenachtigen grond van een turfakker te graven, toen hij daar een muisje rook of anders een rat.